

International Convention for the Unification of Certain Rules of Law relating to Bills of Lading ("Hague-Visby Rules 1968")

(Brussels, 21 February 1968)

HAVING RECOGNIZED the utility of fixing by agreement certain uniform rules of law relating to bills of lading,

HAVE DECIDED to conclude a convention with this object and have appointed the following Plenipotentiaries:

WHO, duly authorized thereto, have agreed as follows:

Article 1

In this Convention the following words are employed with the meanings set out below:

(a) "Carrier" includes the owner or the charterer who enters into a contract of carriage with a shipper.

(b) "Contract of carriage" applies only to contracts of carriage covered by a bill of lading or any similar document of title, in so far as such document relates to the carriage of goods by sea, including any bill of lading or any similar document as aforesaid issued under or pursuant to a charter party from the moment at which such bill of lading or similar document of title regulates the relations between a carrier and a holder of the same.

(c) "Goods" includes goods, wares, merchandise and articles of every kind whatsoever except live animals and cargo which by the contract of carriage is stated as being carried on deck and is so carried.

(d) "Ship" means any vessel used for the carriage of goods by sea.

(e) "Carriage of goods" covers the period from the time when the goods are loaded on to the time they are discharged from the ship.

Konişmentoya Mûtaallik Bazı Kaidelerin Tevhidi Hakkındaki Milletlerarası ("Lahey-Visby Kuralları 1968") Konvansiyon

(Brüksel, 21 Şubat 1968)

Konişmentoya mûtaallik bazı birbirine benzer kaideleri tesbit etmekteki faydayı takdir ederek,

bu hususta bir konvansiyon akdine karar vermişler ve murahhasları olarak aşağıdaki zevatı tâyin etmişlerdir.

Zevat bu husustaki yetkilerine dayanarak aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde 1

İşbu Konvansiyonda geçen kelimeler aşağıda tasrih edilen mânalarda kullanılırlar:

a) «Transporteur = nakliyecisi» bir yükleyici ile aralarında nakliye mukavelesi bulunan gemi sahibi veya müsteciridir.

b) «Nakliye Mukavelesi» yalnız bir konişmento ile veya eşyanın deniz yolu ile taşınması için senet teşkil eden benzeri her hangi bir vesika ile tesbit olunan Nakliye Mukavelesine denir.

Nakliyecisi ile konişmento hâmilisi arasındaki münasebetleri tanzim etmesi halinde bir çarter parti zımında çıkartılan konişmento veya buna benzer bir vesikaya da aynı zamanda «Nakliye Mukavelesi» denir .

c) «Mal» Nakliye Mukavelesinde güverteye konduğu beyan edilen ve filhakika bu suretle nakledilen gemi hamulesi ile canlı hayvanlar müstesna, mal , eşya, hamule ve herhangi cins emtiadır.

d) «Gemi» deniz yoluyla mal nakli için kullanılan her türlü vasıta mânasına gelir.

e) «Mal nakliyatı» malın gemiye yükletilmesinden itibaren gemiden boşaltılmasına kadar geçen zamana tekabül eder.

Article 2

Subject to the provisions of Article 6, under every contract of carriage of goods by sea the carrier, in relation to the loading, handling, stowage, carriage, custody, care and discharge of such goods, shall be subject to the responsibilities and liabilities, and entitled to the rights and immunities hereinafter set forth.

Article 3

1. The carrier shall be bound before and at the beginning of the voyage to exercise due diligence to:

- (a) Make the ship seaworthy.
- (b) Properly man, equip and supply the ship.
- (c) Make the holds, refrigerating and cool chambers, and all other parts of the ship in which goods are carried, fit and safe for their reception, carriage and preservation.

2. Subject to the provisions of Article 4, the carrier shall properly and carefully load, handle, stow, carry, keep, care for, and discharge the goods carried.

3. After receiving the goods into his charge the carrier or the master or agent of the carrier shall, on demand of the shipper, issue to the shipper a bill of lading showing among other things:

- (a) The leading marks necessary for identification of the goods as the same are furnished in writing by the shipper before the loading of such goods starts, provided such marks are stamped or otherwise shown clearly upon the goods if uncovered, or on the cases or coverings in which such goods are contained, in such a manner as should ordinarily remain legible until the end of the voyage.

Madde 2

6ncı madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla denizden mal nakline mütedair Mukavelede, nakliyecisi, malların yüklenmesi, idaresi (elleçlenmesi), istifi, nakli, muhafazası, bakımı ve boşaltılması hususlarında aşağıda zikredilmiş bulunan hak ve muafiyetlerden faydalanacağı gibi, yine aşağıda sayılan vecibelerden mesul olacaktır.

Madde 3

1. Nakliyecisi, seferden evvel (ve) bu seferin başlangıcında :

- a) Gemiyi seyrüsefere müsait bir hale getirmeye ;
- b) Gemiyi lâzım geldiği şekilde donatmak , teçhiz etmek ve kumanya tedarik etmeye ,
- c) Gemimin ambarlarının ve soğuk hava tertibatlı mahallerini ve malların tesellüm, nakil ve muhafaza edilmek üzere yerleştirilmiş olduğu bütün diğer kısımlarını, elverişli ve iyi vaziyete getirmek için mâkul bir gayret göstermeye (exercise due diligence) mecbur tutulacaktır.

2. 4üncü madde hükümleri mahfuz tutulmak şartıyla nakliyecisi, hamulenin yükletilmesi, idaresi, istifi, nakli , muhafazası, bakımı ve boşaltılmasına dikkat ve itina gösterecektir.

3. Nakliyecisi veya kaptan veya nakliyecinin acentesi, mallar teslim alınıp yükletildikten sonra, yükleyicinin talebi üzerine yükleyici(ye) bir konişmento verecek ve bu konişmentoda diğer hususlar meyanında şunlar zikredilecektir :

- a) Hamulenin tâyin ve tesbiti için lüzumlu olup yükleme henüz başlamadan evvel yükleyici tarafından yazılı olarak verilmiş olan belli başlı alâmetler; ve ancak bu alâmetlerin de, seyahat sonuna kadar okunabilir bir halde kalacak şekilde malların bulunduğu sandık ve ambalajlara veya ambalajsız mallar üzerine basılmış veya sarih diğer herhangi bir şekilde konmuş olması lâzımdır;

(b) Either the number of packages or pieces, or the quantity, or weight, as the case may be, as furnished in writing by the shipper.

(c) The apparent order and condition of the goods.

Provided that no carrier, master or agent of the carrier shall be bound to state or show in the bill of lading any marks, number, quantity, or weight which he has reasonable ground for suspecting not accurately to represent the goods actually received, or which he has had no reasonable means of checking.

4. Such a bill of lading shall be prima facie evidence of the receipt by the carrier of the goods as therein described in accordance with paragraph 3(a), (b) and (c).

However, proof to the contrary shall not be admissible when the bill of lading has been transferred to a third party acting in good faith.

5. The shipper shall be deemed to have guaranteed to the carrier the accuracy at the time of shipment of the marks, number, quantity and weight, as furnished by him, and the shipper shall indemnify the carrier against all loss, damages and expenses arising or resulting from inaccuracies in such particulars.

The right of the carrier to such indemnity shall in no way limit his responsibility and liability under the contract of carriage to any person other than the shipper.

6. Unless notice of loss or damage and the general nature of such loss or damage be given in writing to the carrier or his agent at the port of discharge before or at the time of the removal of the goods into the custody of the person entitled to delivery thereof under the contract of carriage, or, if the loss or damage be not apparent, within three days, such removal shall be prima facie evidence of the delivery by the carrier of the goods as described in the bill of lading.

b) Veya yükleyici tarafından yazılı olarak bildirildiği üzere, yerine göre koli veya parça adedi, miktarı; veya tartısı,

c) Malların görünürdeki hal ve vaziyeti,

Bununla beraber hiç bir nakliyeciden kaptan veya nakliyeciden acentesi teslim aldığı malların işaret, aded, miktar veya tartısından şüphe etmekte hak olduğu veya muayene imkânlarına malik olmadığı takdirde bunları konişmentoda beyan veya zikretmeye mecbur tutulamaz.

4. Böyle bir konişmento, aksi sabit olmadıkça, malların 3üncü paragraf a, b ve c fıkralarına uygun olarak konişmentoda zikredildiği gibi nakliyeciden teslim alınmış olduğuna bir karine teşkil edecektir .

Bununla beraber, konişmento iyi niyetli bir üçüncü kişi hamile devredildiği zaman, aksine kanıt kabul edilemez.

5. Yükleten, yüklemenin başlangıcında, markaların doğruluğu, malların sayısı, miktar ve ağırlıkları hakkında nakliyeciyeye doğru ve tamam malûmat vermeyi taahhüt etmiş olduğu mütalâa edilecek ve bu noktaların doğru bildirilmemesi yüzünden vukua gelecek zarar, ziyan ve her türlü kayıplar dolayısıyla yükletici nakliyeciyeyi sorumlu tutamayacaktır.

Bir nakliyecinin bu gibi muafiyet hakkına malik olması, hamule sahibinden gayri şahıslara karşı Nakliye Mukavelesinin çerçevesi dahilindeki sorumluluk mükellefiyetini hiçbir suretle tahdit etmeyecektir .

6. Malların boşaltma limanında kaldırılmasından evvel veya kaldırıldığı sırada veyahut Nakil Mukavelesi gereğince malları çekmeye yetkili olan şahsın muhafasına tevdiinden evvel veya sonra, bu malların kayıp veya hasar ve bu kayıp veya hasarın umumi mahiyeti nakliyeciden veya acentesine ve teslim alanlar tarafından yazı ile bildirilmediği takdirde, kaldırma aksi kesin olarak ispat edilmedikçe, bu malların nakliyeciden tarafından konişmentoda,yazılı bulunduğu şekilde teslim

edilmiş olduğuna bir delil teşkil edecektir.

If the loss or damage is not apparent, the notice must be given within three days of the delivery of the goods.

The notice in writing need not be given if the state of the goods has, at the time of their receipt, been the subject of joint survey or inspection.

Subject to paragraph 6bis the carrier and the ship shall in any event be discharged from all liability whatsoever in respect of the goods, unless suit is brought within one year of their delivery or of the date when they should have been delivered. This period may, however, be extended of the parties so agree after the cause of action has arisen.

In the case of any actual or apprehended loss or damage the carrier and the receiver shall give all reasonable facilities to each other for inspecting and tallying the goods.

6bis. An action for indemnity against a third person may be brought even after the expiration of the year provided for in the preceding paragraph if brought within the time allowed by the law of the Court seized of the case. However, the time allowed shall be not less than three months, commencing from the day when the person bringing such action for indemnity has settled the claim or has been served with process in the action against himself.

7. After the goods are loaded the bill of lading to be issued by the carrier, master, or agent of the carrier, to the shipper shall, if the shipper so demands, be a "shipped" bill of lading, provided that if the shipper shall have previously taken up any document of title to such goods, he shall surrender the same as against the issue of the "shipped" bill of lading, but at the option of the carrier, such document of title may be noted at the port of shipment by the carrier, master, or agent with the name or names of the ship or ships upon which the goods have been shipped and the date or dates of shipment, and when so noted,

Kayıp veya hasarın zahiren görülür şekilde olmaması halinde ihbarın teslimi takip eden üç gün zarfında yapılması lâzımdır.

Kabul anında malların durumunda bir mübâyenet müşahede edilmiş ise, yazılı kaydı ihtirazi dermeyanı lüzumsuzdur.

Paragraf (6bis) hükümleri saklı kalmak kaydı ile taşıyan ve gemi, her halükârda yüke ilişkin her türlü sorumluluktan kurtulmuş sayılırlar, meğerki teslim edildikleri veya teslim edilmeleri gerekli tarihten itibaren bir yıl içinde bir dava açılmış olsun. Bununla beraber, bu süre, davaya sebebiyet vermiş olaydan sonra tarafların akdedecekleri bir anlaşma ile uzatılabilir.

Muhakkak veya muhtemel kayıp ve zarar ziyan halinde, nakliyecisi ile malları teslim alan, malların muayenesi ve koli adedinin doğru olup olmadığının tesbiti hususunda müteakibi- len, mâkul bütün kolaylıkları göstereceklerdir.

6bis. Üçüncü şahıs aleyhine tazminat davası, önceki paragrafta öngörülen bir yılın sona ermesinden sonra da açılabilir. Yeter ki, davanın görüldüğü Mahkemenin tâbi bulunduğu kanun tarafından verilen süre içinde olsun, ve bu süre tazminat davası açan kişinin tazminatı ödediği veya kendisine karşı açılan davada mahkemeye çağrının kendisine tebliğ edildiği günden itibaren üç aydan az olmasın.

7. Mallar yükletildikten sonra yükleyicinin talebi üzerine nakliyecisi, kaptan veya nakliyecisi acentesi tarafından verilecek konişmento «Yükletilmiştir» kaydını taşıyacaktır; ancak yükleyici bu mallara temellük hakkı olduğunu belirten bir vesikayı evvelce almışsa, «yükletilmiştir» kaydını taşıyan bir konişmentonun kendisine tevdi mukabilinde bu vesikayı iade eder. Nakliyecisi veya kaptan veyahut da nakliyecisi acentesi, yükleme limanında ilk olarak tevdi edilen vesika malların yüklendiği gemi veya gemilerin isimlerini, yükleme tarih veya tarihlerini kaydetmeye de yetkilidir.

if it shows the particulars mentioned in paragraph 3 of Article 3, shall for the purpose of this Article be deemed to constitute a "shipped" bill of lading.

8. Any clause, covenant, or agreement in a contract of carriage relieving the carrier or the ship from liability for loss or damage to, or in connexion with, goods arising from negligence, fault, or failure in the duties and obligations provided in this Article or lessening such liability otherwise than as provided in this Convention, shall be null and void and of no effect. A benefit of insurance in favour of the carrier or similar clause shall be deemed to be a clause relieving the carrier from liability.

Article 4

1. Neither the carrier nor the ship shall be liable for loss or damage arising or resulting from unseaworthiness unless caused by want of due diligence on the part of the carrier to make the ship seaworthy and to secure that the ship is properly manned, equipped and supplied, and to make the holds, refrigerating and cool chambers and all other parts of the ship in which goods are carried fit and safe for their reception, carriage and preservation in accordance with the provisions of paragraph 1 of Article 3. Whenever loss or damage has resulted from unseaworthiness the burden of proving the exercise of due diligence shall be on the carrier or other person claiming exemption under this Article.

2. Neither the carrier nor the ship shall be responsible for loss or damage arising or resulting from:

(a) Act, neglect, or default of the master, mariner, pilot, or the servants of the carrier in the navigation or in the management of the ship.

(b) Fire, unless caused by the actual fault or privity of the carrier.

Yukardaki meşruhatın verilmesiyle tekemmül eden bu vesika 3üncü maddenin 3üncü paragraf hükümlerini de ihtiva ediyorsa bu madde mucibince «yükletilmiştir» kaydını taşıyan bir konişmento olarak telâkki edilecektir.

8. Nakliyecî Mukavelesinde, nakliyecî veya gemiyi, ihmal veya hata veya bu maddede zikredilen vazife ve mükellefiyetlerin yerine getirilmemiş olmaları dolayısıyla mallarda vukua gelen kayıp veya zarar ziyanlardan mütevellit sorumluluklardan muaf tutan veya-hut bu sorumlulukları işbu Konvansiyon yazılı olduğundan başka şekilde azaltan her hangi bir hüküm, sözleşme veya andlaşma mevcut-sa bunlar tamamen hükümsüz addolunur. Sigorta kârını nakliyecîye bırakan bir hüküm veya benzeri her hangi bir hüküm nakliyecîyi sorumluluktan muaf tutar mahiyette telâkki olunacaktır.

Madde 4

1. Geminin seyrüsefere elverişsizliği yüzünden vukua gelecek kayıp ve hasarlar, nakliyecinin gemiyi seyrüsefere elverişli bir hale koymak hususunda gereken dikkat ve itınayı göstermemesi veya 3üncü maddenin birinci paragrafı gereğince gemiye gerekli donatım, teçhizat ve kumanyayı temin etmemesi veya gemide mevcut, ambar ve soğuk hava mahallerini, malların kabul, nakil ve muhafazasına hazırlamaması gibi sebeplerden doğmamışsa bunlardan ne nakliyecî ne de gemi sorumludur. Seyrüsefere ehliyetsizlik yüzünden vukua gelecek her kayıp ve hasarda, gerekli dikkatin ve ihtimamın gösterilmiş olduğunu, nakliyecî ile işbu maddede derpiş olunan muafiyetten faydalanan diğer şahıslar, ispat ile mükelleftir .

2. Aşağıda zikredilen hallerden ileri gelecek kayıp ve hasarlardan nakliyecî ve gemi mesul değildir.

a) Seyrüsefer esnasında veya geminin idaresinde, kaptan, gemici, kılavuz veya nakliyecî memurlarının hareketleri, ihmal veya hatalarından ;

b) Nakliyecinin hata veya ihmali yüzünden ileri gelmemiş olmak üzere bir yangından;

(c) Perils, dangers and accidents of the sea or other navigable waters.

(d) Act of God.

(e) Act of war.

(f) Act of public enemies.

(g) Arrest or restraint of princes, rulers or people, or seizure under legal process.

(h) Quarantine restrictions.

(i) Act or omission of the shipper or owner of the goods, his agent or representative.

(j) Strikes or lockouts or stoppage or restraint of labour from whatever cause, whether partial or general.

(k) Riots and civil commotions.

(l) Saving or attempting to save life or property at sea.

(m) Wastage in bulk or weight or any other loss or damage arising from inherent defect, quality or vice of the goods.

(n) Insufficiency of packing.

(o) Insufficiency or inadequacy of marks.

(p) Latent defects not discoverable by due diligence.

(q) Any other cause arising without the actual fault or privity of the carrier, or without the actual fault or neglect of the agents or servants of the carrier, but the burden of proof shall be on the person claiming the benefit of this exception to show that neither the actual fault or privity of the carrier nor the fault or neglect of the agents or servants of the carrier contributed to the loss or damage.

c) Denizde veya seyrüsefere elverişli diğer sulardaki muhatara, tehlike veya kazalardan ;

d) Arzi v e semavi âfetlerden (Acte de Dieu)

e) Harp dolayısıyla vukua gelen hallerden ;

f) Amme düşmanlarının hareketlerinden ;

g) Prens, yetkili makam veya halk tarafından yapılacak tevkif veya cebir, veya adlî makamlarca yapılacak el koyma hareketlerinden ;

h) Karantina tahdidatından;

i) Yükleticinin veya mal sahibi ile acentesinin veya mümessilinin hareket veya ihmallerinden ;

j) Her ne sebeple olursa olsun, işlerin, grev, lokaut veya tasfiyeler sebebiyle kısmen veya tamamen tatil edilmesinden;

k) Karışıklık veya isyan hareketlerinden ;

l) Denizde can veya mal kurtarılması veya buna teşebbüsten;

m) Hacim veya ağırlığın fire vermesinden veya gizli bir özürden, malın kendisine has bir mahiyet ve özüründen vukua gelecek kayıp veya hasardan ;

n) Ambalaj kifayetsizliğinden;

o) Markaların kifayetsizliği veya fenalığından;

p) Mâkul bir dikkat ve itinaya rağmen gözden kaçan gizli özürlerden;

r) Nakliyecinin, nakliyecisi acenta ve memurlarının ihmali veya teseyyüplerinden ileri gelmeyen diğer sebeplerden; ancak bu gibi hallerde; mesuliyetsizliği ispat etmek bu istisnadan faydalanan şahsa düşecektir. Bu şahıs kayıp veya hasarın meydana gelmesinde kendisi, nakliyecisi veya nakliyecisi acentası veyahut memurlarının, hiçbir rolü olmadığını ispatla mükelleftir.

3. The shipper shall not be responsible for loss or damage sustained by the carrier or the ship arising or resulting from any cause without the act, fault or neglect of the shipper, his agents or his servants.

4. Any deviation in saving or attempting to save life or property at sea or any reasonable deviation shall not be deemed to be an infringement or breach of this Convention or of the contract of carriage, and the carrier shall not be liable for any loss or damage resulting therefrom.

5.(a) Unless the nature and value of such goods have been declared by the shipper before shipment and inserted in the bill of lading, neither the carrier nor the ship shall in any event be or become liable for any loss or damage to or in connection with the goods in an amount exceeding the equivalent of 10 000 francs per package or unit or 30 francs per kilo of gross weight of the goods lost or damaged, whichever is the higher.

(b) The total amount recoverable shall be calculated by reference to the value of such goods at the place and time at which the goods are discharged from the ship in accordance with the contract or should have been so discharged.

The value of the goods shall be fixed according to the commodity exchange price, or, if there be no such price, according to the current market price, or, if there be no commodity exchange price or current market price, by reference to the normal value of goods of the same kind and quality.

(c) Where a container, pallet or similar article of transport is used to consolidate goods, the number of packages or units enumerated in the bill of lading as packed in such article of transport shall be deemed the number of packages or units for the purpose of this paragraph as far as these packages or units are concerned. Except as aforesaid such article of transport shall be considered the package or unit.

3. Yükleci, kendisinin veya acenta ve memurlarının her hangi bir fiil ve hareket, hata veya ihmalleri yüzünden olmaması şartıyla, nakliyecinin her hangi bir sebepten dolayı uğrıyacağı kayıp ve hasardan mesul değildir.

4. Denizde can ve mal kurtarmak üzere yapılacak her hangi bir rota değişikliği ve mâkul sebeplere istinat edecek bir rota değişikliği, işbu Konvansiyonu veya Nakliye Mukavelesini ihlâl mahiyetinde telâkki edilmeyecek ve nakliyecî, bu yüzden ileri gelecek hiçbir kayıp veya hasardan mesul tutulmayacaktır.

5.a) Yükün cins ve kıymetinin yükleme başlamadan önce yükleyen tarafından bildirilmiş ve bu beyanın konişmentoya yazılmış bulunması hariç, taşıyan, tıpkı gemi gibi, yükün ziya ve hasarından veya ona ilişkin zarardan, hangisi yüksek ise o uygulanmak üzere, koli veya ünite başına 10.000 Frank veya kilogram başına 30 Frank muadili bir meblağdan daha yüksek bir miktar ile asla sorumlu tutulmayacaktır;

b) Değer tespiti yönünden, malların sözleşmeye göre boşaltıldıkları veya boşaltılmaları gereken gün ve yerdeki değerleri esas tutulacaktır;

Malların değeri borsa rayici, yoksa cari piyasa fiyatı veya bunlardan biri ya da diğeri yoksa aynı bünye ve nitelikteki malların mutat değeri dikkate alı-narak belirlenir.

c) Malları gruplandırmak için muhafaza, palet veya benzer herhangi bir cihaz kullanılmışsa, konişmentoda bu cihaza dahil şekilde zikredilmiş her koli veya ünite, bu paragraf hükümlerine göre bir koli veya ünite sayılacaktır. Yukarıda öngörölmüş hal dışında bu cihaz, koli veya ünite olarak işlem görecektir.

(d) A franc means a unit consisting of 65.5 milligrammes of gold of millesimal fineness 900'. The date of conversion of the sum awarded into national currencies shall be governed by the law of the Court seized of the case.

(e) Neither the carrier nor the ship shall be entitled to the benefit of the limitation of liability provided for in this paragraph if it is proved that the damage resulted from an act or omission of the carrier done with intent to cause damage, or recklessly and with knowledge that damage would probably result.

(f) The declaration mentioned in sub-paragraph a of this paragraph, if embodied in the bill of lading, shall be prima facie evidence, but shall not be binding or conclusive on the carrier.

(g) By agreement between the carrier, master or agent of the carrier and the shipper other maximum amounts than those mentioned in sub-paragraph a of this paragraph may be fixed, provided that no maximum amount so fixed shall be less than the appropriate maximum mentioned in that sub-paragraph.

(h) Neither the carrier nor the ship shall be responsible in any event for loss or damage to, or in connection with, goods if the nature of value thereof has been knowingly misstated by the shipper in the bill of lading.

6. Goods of an inflammable, explosive or dangerous nature to the shipment whereof the carrier, master or agent of the carrier has not consented with knowledge of their nature and character, may at any time before discharge be landed at any place, or destroyed or rendered innocuous by the carrier without compensation and the shipper of such goods shall be liable for all damage and expenses directly or indirectly arising out of or resulting from such shipment. If any such goods shipped with such knowledge and consent shall become a danger to the ship or cargo, they may in like manner be landed at any place, or destroyed or rendered

d) Frank, 900 milyem incelikte 65,5 miligram altından oluşan bir üniteyi ifade eder. Hükmedilmiş meblağın ulusal paraya çevrilme tarihi anlaşmazlığa bakmış olan mahkemenin tâbi olduğu kanuna göre belirlenir.

e) Zarar, taşıyanın ister zarar vermek niyeti ile ister fütursuzca bir davranışla fakat her halükârda bir zarar doğacağı bilinci içinde yaptığı bir hareket veya gösterdiği bir ihmalden doğmuşsa, taşıyan ve gemi bu paragrafta öngörülmuş sınırlı sorumluluk hakkından yararlanamaz.

f) Bu alt paragrafın (a) fıkrasında sözü geçen açıklamaların konişmentoda yer alması, aksine kanıt yoksa bir karine teşkil edecek, fakat taşıyıcıyı bağlayan veya nihai olmayacaktır.

g) Taşıyan, kaptan veya taşıyanın acentesi ile yükleyen arasındaki bir anlaşma ile bu alt paragrafın (a) fıkrasında öngörülen miktardan farklı en yüksek miktar kararlaştırılabilir, ancak, kararlaştırılan bu en yüksek miktar, o fıkrada bahsi geçen uygun en yüksek miktarın altında olamaz.

h) Şayet yükleyen, malların doğası gereği değerine ilişkin, konişmentoya kasten yanlış beyanda bulunmuşsa, ne taşıyan, ne gemi malların ziyayı veya hasarlanması veya mallara ilişkin vucüt bulabilecek herhangi bir durumda sorumlu olacaktır.

6. Nakliyecisi, kaptan veya nakliyecisi acentesinin gemiye yükletilmesine razı olmayacakları parlayıcı infilâk edici veya sair tehlikeli vasıf ve mahiyette oldukları anlaşılan mallar nakliyecisi tarafından mevritlerinden evvel her an ve herhangi bir yerde gemiden çıkarılabilir, tahrip edilir ve zararsız bir hale sokulabilir ve bundan dolayı da nakliyecisi hiçbir tazminat ile mükellef tutulamaz. Bu malların gemiye yükletilmesi ile bilvasıta veya bilâvasıta vukua gelecek her türlü hasar ve masraflardan yükletici mesuldür. Bu mallar nakliyecisinin malûmatı ve rızasıyla yükletilmiş olursa, bunlardan birinin gemi veya hamule için bir tehlike teşkil etmesi halinde, nakliyecisi bu malı

innocuous by the carrier without liability on the part of the carrier except to general average, if any.

Article 4bis

1. The defences and limits of liability provided for in this Convention shall apply in any action against the carrier in respect of loss or damage to goods covered by a contract of carriage whether the action be founded in contract or in tort.

2. If such an action is brought against a servant or agent of the carrier (such servant or agent not being an independent contractor), such servant or agent shall be entitled to avail himself of the defences and limits of liability which the carrier is entitled to invoke under this Convention.

3. The aggregate of the amounts recoverable from the carrier, and such servants or agents, shall in no case exceed the limit provided for in this Convention.

4. Nevertheless, a servant or agent of the carrier shall not be entitled to avail himself of the provisions of this Article, if it is proved that the damage resulted from an act or omission of the servant or agent done with intent to cause damage or recklessly and with knowledge that damage would probably result.

Article 5

A carrier shall be at liberty to surrender in whole or in part all or any of his rights and immunities or to increase any of his responsibilities and obligations under this Convention, provided such surrender or increase shall be embodied in the bill of lading issued to the shipper.

aynı şekilde gemiden çıkarabilir, tahrip edebilir veya zararsız bir hale getirebilir, eğer mevcut ise, müşterek avaryadan başka bu yüzden nakliyeciyeye hiçbir mükellefiyet terettüp etmez.

Madde 4bis

1. Bu Konvansiyon ile mümkün kılınan savunmalar ve sorumluluk sınırları, bir taşıma sözleşmesi kapsamındaki malların zıyayına veya hasarına ilişkin davaların sözleşmeye veyahut haksız fiile dayanıp dayanmadığına bakılmaksızın uygulanır.

2. Taşıyanın bir hizmetkarına veya acentesine karşı böyle bir dava açılırsa (bu tür hizmetkar veya acente, bağımsız bir yüklenici olmaması kaydıyla), bu tür hizmetkar veya acente, taşıyanın bu Konvansiyon uyarınca başvurma hakkına sahip olduğu savunma ve sorumluluk sınırlarından yararlanma hakkına sahip olacaktır.

3. Taşıyıcıdan ve bahsi geçen hizmetkarlar veya acentelerinden tahsil edilebilecek meblağların toplamı hiçbir durumda bu Konvansiyonda öngörülen sınırı aşmayacaktır.

4. Bununla birlikte, taşıyanın bir hizmetkarı veya acentesi, hasar hizmetkarın veya acentenin bir hareketinin veya ihmalinin, zarar verme kastıyla veya pervasızlığı ve sonucunda muhtemelen hasarın oluşacağı bilgisi ile meydana geldiği ispatlandığı takdirde, bu Madde hükümlerinden yararlanma imkanına sahip olamayacaktır.

Madde 5

Bir nakliyeciyeye işbu Konvansiyon belirtilen hak ve muafiyetlerden feragat veya bunları tahdit veya kendisine terettüp eden sorumlulukları tezyit hususunda serbesttir. Ancak bu hususların yükleticiye verilen konişmentoda zikredilmesi şarttır.

The provisions of this Convention shall not be applicable to charter parties, but if bills of lading are issued in the case of a ship under a charter party they shall comply with the terms of this Convention. Nothing in these rules shall be held to prevent the insertion in a bill of lading of any lawful provision regarding general average.

Article 6

Notwithstanding the provisions of the preceding Articles, a carrier, master or agent of the carrier and a shipper shall in regard to any particular goods be at liberty to enter into any agreement in any terms as to the responsibility and liability of the carrier for such goods, and as to the rights and immunities of the carrier in respect of such goods, or his obligation as to seaworthiness, so far as this stipulation is not contrary to public policy, or the care or diligence of his servants or agents in regard to the loading, handling, stowage, carriage, custody, care and discharge of the goods carried by sea, provided that in this case no bill of lading has been or shall be issued and that the terms agreed shall be embodied in a receipt which shall be a non-negotiable document and shall be marked as such.

Any agreement so entered into shall have full legal effect.

Provided that this Article shall not apply to ordinary commercial shipments made in the ordinary course of trade, but only to other shipments where the character or condition of the property to be carried or the circumstances, terms and conditions under which the carriage is to be performed are such as reasonably to justify a special agreement.

İşbu Konvansiyon hiçbir hükmü navlun mukavelenamelerine tatbik olunmaz. Fakat, bir geminin navlun mukavelenamesine, bağlı bulunması halinde, konişmentolar tanzim edilecek olursa, bunlar işbu Konvansiyon hükümlerine tabi olurlar. Bu kaidelerde hiçbir hüküm, müşterek avaryalar hakkında konması kanunen caiz her hangi bir hükmün konişmentoya ilâvesine mâni bir hüküm olarak mütalâa edilmeyecektir.

Madde 6

Evvelki maddeler hükümlerine rağmen, bir nakliyecisi, kaptan veya nakliyecisi acentesi ve bir yükletici, muayyen her hangi bir mal için, nakliyecinin bu mallar hakkındaki mesuliyet ve mükellefiyetlerine ve bu aynı mallar hakkındaki hak ve muafiyetlerine, veya konulacak hükmün âmme nizamına mugayir olması şartıyla geminin seyruşefere ehliyeti bakımından olan mükellefiyetlerine, veya deniz yoluyla nakledilen malların yükletilmesi, bakımı ve muhafazası, istif ve yerleştirilmesi, nakil ve tahliyesi hususunda memurlarının ve acentelerinin gayret ve itinalarına mütedair, ne şerait dâhilinde olursa olsun her hangi bir mukavele akdinde serbesttirler ; şu şartla ki , bu takdirde hiçbir konişmentonun tanzim edilmemiş olması veya edilmemesi ve yapılan anlaşma şartlarının (Non négociable) «işlem görmez» muamele görmez kaydını taşıyacak olan, bir makbuz senesinde, zikredilmiş bulunması gereklidir.

Bu suretle aktedilen her sözleşme tam kanuni vasfı haiz olacaktır.

Bununla beraber bu maddenin, âdi ticari muameleler meyanında, âdi ticari hamulelere tatbik edilmeyip, yalnız nakledilecek malların mahiyeti ve şartına ve nakliyat keyfiyetinin şart, ahval ve müddet icabı olarak hususi bir sözleşmeyi lüzumlu kılan hamulelere tatbik edilmesi kararlaştırılmıştır.

Article 7

Nothing herein contained shall prevent a carrier or a shipper from entering into any agreement, stipulation, condition, reservation or exemption as to the responsibility and liability of the carrier or the ship for the loss or damage to, or in connexion with, the custody and care and handling of goods prior to the loading on, and subsequent to, the discharge from the ship on which the goods are carried by sea.

Article 8

The provisions of this Convention shall not affect the rights and obligations of the carrier under any statute for the time being in force relating to the limitation of the liability of owners of sea-going vessels.

Article 9

This Convention shall not affect the provisions of any international Convention or national law governing liability for nuclear damage.

Article 10

The provisions of this Convention shall apply to every bill of lading relating to the carriage of goods between ports in two different States if:

(a) the bill of lading is issued in a Contracting State, or

(b) the carriage is from a port in a Contracting State, or

(c) the Contract contained in or evidenced by the bill of lading provides that the rules of this Convention or legislation of any State giving effect to them are to govern the contract, whatever may be the nationality of the ship, the carrier, the shipper, the consignee, or any other interested person.

Each Contracting State shall apply the provisions of this Convention to the bills of lading mentioned above.

Madde 7

İşbu Konvansiyonun hiç bir hükmü, malların deniz yoluyla nakli için gemiye yükletilmesinden evvel veya boşaltılmasından sonra vukua gelen zarar ve ziyandan aynı zamanda bunların muhafaza, bakım ve idaresinden dolayı gemi veya nakliyeciyeye terettüp edecek mükellefiyet veya mesuliyetlere dair nakliyeciyeye veya yükleyici tarafından mukaveleye şart, hüküm, kaydı ihtiyati veya muafiyet gibi kayıtlar konmasına engel teşkil etmez.

Madde 8

İşbu Konvansiyon hükümleri, gemi sahiplerinin mesuliyetlerinin tahdidine mütedair olup bu anda cari her hangi bir kanunda olduğu gibi, nakliyecinin hak ve mükellefiyetlerini tadil etmezler.

Madde 9

Bu Konvansiyon, nükleer hasardan sorumluluğa ilişkin herhangi bir uluslararası Konvansiyon veya ulusal kanun maddesine etki etmeyecektir.

Madde 10

Bu Konvansiyon hükümleri, burada sayılan durumlarda, iki farklı Devletin limanları arasında eşya taşınmasına ilişkin her konşimento için geçerli olacaktır:

(a) Konşimento bir Âkit Devlette düzenlenmişse, veya

(b) taşıma, bir Âkit Devletteki bir limandan yapılmışsa veya

(c) Konşimentonun delil teşkil ettiği veya maddelerini içerdiği bir sözleşmenin varlığı halinde, bu Konvansiyon kuralları veya bu kurallar herhangi bir Devletin iç hukukunda etkin olduğu durumda, geminin, taşıyanın, yükleyicinin, alıcının veya diğer ilgili kişilerin uyruğuna bakılmaksızın sözleşmeye uygulanır.

Her Âkit Devlet, bu Konvansiyon hükümlerini yukarıda belirtilen konşimentolara uygulayacaktır.

This Article shall not prevent a Contracting State from applying the Rules of this Convention to bills of lading not included in the preceding paragraphs.

Article 11

After an interval of not more than two years from the day on which the Convention is signed, the Belgian Government shall place itself in communication with the Governments of the High Contracting Parties which have declared themselves prepared to ratify the Convention, with a view to deciding whether it shall be put into force.

The ratifications shall be deposited at Brussels at a date to be fixed by agreement among the said Governments. The first deposit of ratifications shall be recorded in a *procès-verbal* signed by the representatives of the Powers which take part therein and by the Belgian Minister of Foreign Affairs.

The subsequent deposit of ratifications shall be made by means of a written notification, addressed to the Belgian Government and accompanied by the instrument of ratification.

A duly certified copy of the *procès-verbal* relating to the first deposit of ratifications, of the notifications referred to in the previous paragraph, and also of the instruments of ratification accompanying them, shall be immediately sent by the Belgian Government through the diplomatic channel to the Powers who have signed this Convention or who have acceded to it. In the cases contemplated in the preceding paragraph, the said Government shall inform them at the same time of the date on which it received the notification.

Article 12

Non-signatory States may accede to the present Convention whether or not they have been represented at the International Conference at Brussels.

Bu Madde, bir Âkit Devletin, önceki paragraflarda bahsolunan şekliyle düzenlenmemiş konşimentolara bu Konvansiyonun kurallarını uygulamasını engellemeyecektir.

Madde 11

Belçika Hükümeti, Konvansiyonun yürürlüğe girmesini kararlaştırmak üzere, Konvansiyonu tasdika hazır bulduklarını bildirmiş olacak olan Yüksek Âkid Taraflar hükümetleriyle, işbu Konvansiyonun imza tarihinden itibaren hesabdilmek üzere, en geç iki senelik mühletin hitamında, temaslara girişecektir.

Tasdikler bahis mevzuu hükümetlerce, müştereken tesbit edilecek tarihte, Brüksel'e tevdi edilecektir. Tasdiklerin ilk tevdi, Konvansiyona iştirak eden devletler temsilcileri ve Belçika Hükümeti Dışişleri Bakanı tarafından imza edilecek bir mazbata ile tesbit edilecektir.

Bilâhara yapılacak tevdiler, tasdika mütedair vesika ile birlikte Belçika hükümetine hitaben bir tebliğname ile bildirecektir.

Tevdi edilen ilk tasdiklere ve evvelki bentte zikredilen tebliğname ile birlikte verilecek tasdik vesaikına mütedair mazbatanın musaddak ve aslına uygun suretleri, işbu Konvansiyonu imzalamış veya buna iltihak edecek olan devletlere Belçika Hükümeti tarafından ve diplomatik yolla tevdi edilecektir. Evvelki bentte de derpiş olunan hallerde, Belçika Hükümeti, mezkûr devletlere, aynı zamanda tebliğname- yi almış olduğu tarihi de bildirecektir.

Madde 12

Milletlerarası Brüksel Konferansında temsil edilmiş bulunsun veya bulunmasın, vâziül-imza olmıyan devletler de işbu Konvansiyona iltihak edebilecektir.

A State which desires to accede shall notify its intention in writing to the Belgian Government, forwarding to it the document of accession, which shall be deposited in the archives of the said Government.

The Belgian Government shall immediately forward to all the States which have signed or acceded to the Convention a duly certified copy of the notification and of the act of accession, mentioning the date on which it received the notification.

Article 13

The High Contracting Parties may at the time of signature, ratification or accession, declare that their acceptance of the present Convention does not include any or all of the self-governing dominions, or of the colonies, overseas possessions, protectorates or territories under their sovereignty or authority, and they may subsequently accede separately on behalf of any self-governing dominion, colony, overseas possession, protectorate or territory excluded in their declaration. They may also denounce the Convention separately in accordance with its provisions in respect of any self-governing dominion, or any colony, overseas possession, protectorate or territory under their sovereignty or authority.

Article 14

The present Convention shall take effect, in the case of the States which have taken part in the first deposit of ratifications, one year after the date of the protocol recording such deposit.

As respects the States which ratify subsequently or which accede, and also in cases in which the Convention is subsequently put into effect in accordance with Article 13, it shall take effect six months after the notifications specified in paragraph 2 of Article 11 and paragraph 2 of Article 12 have been received by the Belgian Government.

Konvansiyona iltihak etmeyi arzu eden Devlet bu arzusunu Belçika Hükümetine iltihak ihbarnamesini tevdi etmek suretiyle bildirir. Bu ihbarname mezkûr Hükümetin arşivlerinde hıfzedilir.

Belçika Hükümeti, bir iltihak ihbarnamesinin aslına uygun ve musaddak suretlerini, vâziülimza devletler ile Konvansiyona katılmış bulunan bütün devletlere derhal gönderir ve aynı zamanda ihbarnameyi almış olduğu tarihi de bildirir.

Madde 13

Yüksek Âkîd Taraflar , Konvansiyonu tasdikleri veya buna iltihaklarına mütedair evrakın imzası sırasında, işbu Konvansiyon hakkındaki kabullerinin, kendi hükümlerini ve otoriteleri altında bulunan muhtar dominyon, koloni, müstemleke, protektora veya denizaşırı topraklarından bazısına veya hiçbirine tatbik edilmeyeceğini beyan edebilirler. Binnetice bunlar, esas beyanlarında, bu suretle Konvansiyon dışı bırakılmış olan bu muhtar dominyon, koloni, müstemleke, protektora veya denizaşırı topraklardan biri veya diğeri namına Konvansiyona sonradan ayrı ayrı iltihak edebileceklerdir. Bu devletler, yine bu hükümler gereğince, kendi hükümler veya otoriteleri altında bulunan muhtar dominyon, koloni, müstemleke, protektora veya denizaşırı topraklardan biri veya birçoğu adına işbu Konvansiyondan teker teker ayrılacaklardır.

Madde 14

İşbu Konvansiyon, tasdiklerin ilk tevdiine iştirak etmiş bulunan devletler hakkında, tasdik evrakının tevdi mazbatası tarihinden itibaren bir sene sonra mer'i olacaktır.

Konvansiyonu bilâhara tasdik edecek veya sonradan iltihak edecek olan devletlere gelince ve gene, yürürlüğün bilâhara ve 13üncü madde gereğince tatbik edileceği hallerde, 11 ve 12nci maddelerin ikinci bentlerinde derpiş edilmiş bulunan tebliğlerin Belçika Hükümeti tarafından alınmasından altı ay sonra mevki mer'iyete girecektir.

Article 15

In the event of one of the contracting States wishing to denounce the present Convention, the denunciation shall be notified in writing to the Belgian Government, which shall immediately communicate a duly certified copy of the notification to all the other States, informing them of the date on which it was received.

The denunciation shall only operate in respect of the State which made the notification, and on the expiry of one year after the notification has reached the Belgian Government.

Article 16

Any one of the contracting States shall have the right to call for a fresh conference with a view to considering possible amendments.

A State which would exercise this right should notify its intention to the other States through the Belgian Government, which would make arrangements for convening the Conference.

PROTOCOL ARTICLES 6~17

(Protocol amending the Convention, as amended by the above-mentioned Protocol of 23 February 1968. Concluded at Brussels on 21 December 1979)

Protocol, Article 6

As between the Parties to this Protocol the Convention and the Protocol shall be read and interpreted together as one single instrument.

A Party to this Protocol shall have no duty to apply the provisions of this Protocol to Bills of Lading issued in a State which is a Party to the Convention but which is not a Party to this Protocol.

Madde 15

Âkîd Devletlerden birinin işbu Sözleşmeden ayrılmak istemesi halinde, bu keyfiyet Belçika Hükümetine yazılı olarak bildirilecek ve o da, bu ihbarın aslına uygun ve musaddak suretlerini, bu ihbarı aldığı tarihi belirtmek suretiyle derhal diğer bütün devletlere bildirecektir.

Ayrılmaya yalnız bunu bildirmiş bulunan Devlete raci olacak ve Belçika Hükümetinin ihbara muttali olduğu tarihten bir sene sonra muteber olacaktır.

Madde 16

Her Âkîd Devlet, işbu Sözleşme için ıslahat çareleri araştırmak gayesi ile yeni bir konferans akdetmek yetkisine sahip bulunacaktır.

Bu yetkisini kullanmak istiyen Devlet, bu arzusunu Belçika Hükümeti vasıtasıyla diğer devletlere en az bir sene evvel bildirecek ve konferansın akdiyle Belçika Hükümeti görevli bulunacaktır.

PROTOKOL MADDE 6~17

(Yukarıda sözü edilen 23 Şubat 1968 tarihli Protokol ile değiştirilen Sözleşmeyi değiştiren Protokol. 21 Aralık 1979'da Brüksel'de imzalanmıştır.)

Protokol, Madde 6

Bu Protokolün tarafları arasında Konvansiyon ve Protokol, aynı ve tek bir sözleşme sayılacak ve öyle yorumlanacaktır.

Ancak bu Protokole taraf olanın bu Protokol hükümlerini Protokole değil fakat Sözleşmeye dahil bir Devlette düzenlenen konişmentolara uygulama yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Protocol, Article 7

As between the Parties to this Protocol, denunciation by any of them of the Convention in accordance with Article 15 thereof, shall not be construed in any way as a denunciation of the Convention as amended by this Protocol.

Protocol, Article 8

Any dispute between two or more Contracting Parties concerning the interpretation or application of the Convention which cannot be settled through negotiation, shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

Protocol, Article 9

(1) Each Contracting Party may at the time of signature or ratification of this Protocol or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by Article 8 of this Protocol. The other Contracting Parties shall not be bound by this Article with respect to any Contracting Party having made such a reservation.

(2) Any Contracting Party having made a reservation in accordance with paragraph 1 may at any time withdraw this reservation by notification to the Belgian Government.

Protocol, Article 10

This Protocol shall be open for signature by the States which have ratified the Convention or which have adhered thereto before the 23rd February 1968, and by any State represented at the twelfth session (1967-1968) of the Diplomatic Conference on Maritime Law.

Protokol, Madde 7

Bu Protokole taraf olanlar arasında, bunlardan birinin Konvansiyonun 15. maddesi gereğince Konvansiyondan ayrılması, bu Protokol ile değişiklik görmüş Konvansiyondan ayrılma olarak yorumlanmamalıdır.

Protokol, Madde 8

Konvansiyonun yorum ve uygulanmasına ilişkin olup da Sözleşen Taraflar arasında görüşme yolu ile çözülemeyen her anlaşmazlık, taraflardan birinin isteği üzerine tahkim yolu ile çözülür. Eğer tahkim isteği üzerinden altı ay geçmiş ve Taraflar tahkimin organizasyonu üzerinde mutabakata varamamışlarsa, Taraflardan herhangi biri, anlaşmazlığı Uluslararası Adalet Divanına, bu Divanın yetkisine uygun düşecek bir talepte bulunulması şartı ile götürülebilir.

Protokol, Madde 9

1. Her Âkit Taraf, bu Protokolün imzalanması veya onaylanması veya buna katılımı sırasında, bu Protokolün 8. Maddesi ile bağlı olmadığını beyan edebilir.

Diğer Âkit Taraflar, böyle bir çekince koyan Akit Taraflardan herhangi birine karşı bu Madde ile bağlı olmayacaktır.

2. 1. fıkra uyarınca çekince koyan bir Âkit Taraf, Belçika Hükümetine bildirimde bulunarak herhangi bir zamanda bu çekinneyi geri alabilir.

Protokol, Madde 10

Bu Protokol, Sözleşmeyi onaylamı veya 23 Şubat 1968'den önce Sözleşmeye katılan Devletler ile Deniz Hukuku Diplomatik Konferansı'nın on ikinci oturumunda (1967-1968) temsil edilen Devletlerin imzasına açık olacaktır.

Protocol, Article 11

(1) This Protocol shall be ratified.

(2) Ratification of this Protocol by any State which is not a Party to the Convention shall have the effect of accession to the Convention.

(3) The instruments of ratification shall be deposited with the Belgian Government.

Protocol, Article 12

(1) States, Members of the United Nations or Members of the specialized agencies of the United Nations, not represented at the twelfth session of the Diplomatic Conference on Maritime Law, may accede to this Protocol.

(2) Accession to this Protocol shall have the effect of accession to the Convention.

(3) The instruments of accession shall be deposited with the Belgian Government.

Protocol, Article 13

(1) This Protocol shall come into force three months after the date of the deposit of ten instruments of ratification or accession, of which at least five shall have been deposited by States that have each a tonnage equal or superior to one million gross tons of tonnage.

(2) For each State which ratifies this Protocol or accedes thereto after the date of deposit of the instrument of ratification or accession determining the coming into force such as is stipulated in paragraph (1) of this Article, this Protocol shall come into force three months after the deposit of its instrument of ratification or accession.

Protocol, Article 14

(1) Any Contracting State may denounce this Protocol by notification to the Belgian Government.

(2) This denunciation shall have the effect of denunciation of the Convention.

(3) The denunciation shall take effect one year after the date on which the notification has been received by the Belgian Government.

Protokol, Madde 11

1. Bu Protokol onaylanacaktır.

2. Bu Protokolün Sözleşmeye Taraf olmayan herhangi bir Devlet tarafından onaylanması, Sözleşme'ye katılım sonucunu doğuracaktır.

3. Onay belgeleri Belçika Hükümetine tevdi edilecektir.

Protocol, Madde 12

1. Deniz Hukuku Diplomatik Konferansının onikinci oturumunda temsil edilmeyen; Devletler, Birleşmiş Milletler Üyeleri, Birleşmiş Milletler İhtisas Ajansları Üyeleri bu Protokole katılabilir.

2. Bu Protokol'e katılım, Sözleşme'ye katılım sonucunu doğuracaktır.

3. Katılım belgeleri Belçika Hükümetine tevdi edilecektir.

Protokol, Madde 13

1. Bu Protokol, içlerinde her birinde bir milyon gros ton veya daha fazla tonajı bulunan en az beş Devleti kapsayan, on onay veya katılma belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu Protokolü onaylayan veya katılan her Devlet için bu Protokol, bu maddenin 1. paragrafında öngörüldüğü gibi, yürürlüğe girmeyi belirleyen onay veya katılma belgesi tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Protokol, Madde 14

1. Bir Âkit Devlet, Belçika Hükümetine bildirimde bulunarak bu Protokolden ayrılabilir.

2. Bu ayrılma, Konvansiyonu da sonlandırma etkisini haizdir.

3. Bu sonlandırma, bildirim Belçika Hükümeti tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra geçerli olur.

Protocol, Article 15

(1) Any Contracting State may at the time of signature, ratification or accession or at any time thereafter declare by written notification to the Belgian Government which among the territories under its sovereignty or for whose international relations it is responsible, are those to which the present Protocol applies.

The Protocol shall three months after the date of the receipt of such notification by the Belgian Government extend to the territories named therein, but not before the date of the coming into force of the Protocol in respect of such State.

(2) This extension also shall apply to the Convention if the latter is not yet applicable to those territories.

(3) Any Contracting State which has made a declaration under paragraph (1) of this Article may at any time thereafter declare by notification given to the Belgian Government that the Protocol shall cease to extend to such territory.

This denunciation shall take effect one year after the date on which notification thereof has been received by the Belgian Government; it also shall apply to the Convention.

Protocol, Article 16

The Contracting Parties may give effect to this Protocol either by giving it the force of law or by including in their national legislation in a form appropriate to that legislation the rules adopted under this Protocol.

Protokol, Madde 15

1. Her Âkit Devlet, imza, onay veya katılma sırasında veya daha sonraki bir zamanda, Belçika Hükümetine yazılı bildirimde bulunarak, egemenliği altında bulundurduğu veya dış ilişkilerinden sorumlu olduğu bölgelerden hangileri için güncel Protokolün uygulanacağını beyan edebilir.

Bu beyanın Belçika Hükümeti tarafından alınmasından üç ay sonra, bu Protokolün adı geçen bölgeleri de kapsamı söz konusu olur, ancak bu tarih beyanda bulunan Devlet bakımından Protokolün yürürlüğe girdiği tarihten önceki bir tarih olamaz.

2. Şayet Konvansiyon halihazırda o bölgeleri kapsamıyorsa, o bölgeler için de uygulanacaktır.

3. Bu Maddenin 1. paragrafı uyarınca beyanda bulunan bir Âkit Devlet, bundan sonra herhangi bir zamanda Belçika Hükümetine yapılacak bir bildirimle Protokolün bu ülkeyi kapsamasının sona ereceğini beyan edebilir.

Bu sonlandırma, bildirim Belçika Hükümeti tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra etkili olacak ve Konvansiyona da uygulanacaktır.

Protokol, Madde 16

Âkit Taraflar, bu Protokolü ya kanun gücü vererek ya da bu Protokol kapsamında kabul edilen kuralları o mevzuata uygun bir biçimde kendi ulusal mevzuatlarına dahil ederek yürürlüğe koyabilirler.

Protocol, Article 17

The Belgian Government shall notify the States represented at the twelfth session (1967-1968) of the Diplomatic Conference on Maritime Law, the acceding States to this Protocol, and the States Parties to the Convention, of the following:

1. The signatures, ratifications and accessions received in accordance with Articles 10, 11 and 12.
2. The date on which the present Protocol will come into force in accordance with Article 13.
3. The notifications with regard to the territorial application in accordance with Article 15.
4. The denunciations received in accordance with Article 14.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, duly authorized, have signed this Protocol.

DONE at Brussels, this 23rd day of February 1968, in the French and English languages, both texts being equally authentic, in a single copy, which shall remain deposited in the archives of the Belgian Government, which shall issue certified copies.

3jun21nk, amended 10sep23nk

Protokol, Madde 17

Belçika Hükümeti, Deniz Hukuku Diplomatik Konferansının on ikinci oturumunda (1967-1968) temsil edilen Devletlere, bu Protokole katılan Devletlere ve SözleşmeninDevlet Taraflarına aşağıdakileri bildirecektir:

1. 10,11 ve 12. Maddeler uyarınca alınan imzalar, onaylar ve katılımlar.
2. 13. Madde uyarınca işbu Protokolün yürürlüğe gireceği tarih.
3. 15. madde uyarınca bölgesel uygulamalara ilişkin bildirimler.
4. 14. maddeye uygun alınan ayrılışlar ihabrlarını.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzası bulunan Tam Yetkili Temsilciler, bu Protokolü imzalamışlardır.

Brüksel'de 23 Şubat 1968'de Fransızca ve İngilizce dillerinde, her iki metin de aynı derecede özgün olacak şekilde, tek bir nüsha halinde, tasdikli nüshalar düzenleyecek olan Belçika Hükümeti arşivlerinde saklanacak şekilde tanzim edilmiştir.

<https://jsumundi.com/en/document/treaty/en-protocol-to-amend-the-international-convention-for-the-unification-of-certain-rules-of-law-relating-to-bills-of-lading-hague-visby-rules-friday-23rd-february-1968>